Parlamentul European
2014-2019

Document de ședință

B8-0149/2017

8.2.2017

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza întrebării cu solicitare de răspuns oral B8-0202/2017

în conformitate cu articolul 128 alineatul (5) din Regulamentul de procedură

referitoare la implementarea cu întârziere a programelor operaționale din cadrul fondurilor structurale și de investiții europene (fondurile ESI) – impactul asupra politicii de coeziune și ce e de făcut în continuare
(2016/3008(RSP))

Iskra Mihaylova
în numele Comisiei pentru dezvoltare regională

B8-0149/2017

Rezoluția Parlamentului European referitoare la implementarea cu întârziere a programelor operaționale din cadrul fondurilor structurale și de investiții europene (fondurile ESI) – impactul asupra politicii de coeziune și ce e de făcut în continuare (2016/3008(RSP))

Parlamentul European,

– având în vedere Rezoluția sa din 11 mai 2016 referitoare la accelerarea punerii în aplicare a politicii de coeziune[1],

– având în vedere Rezoluția sa din 27 noiembrie 2014 referitoare la demararea cu întârziere a politicii de coeziune în perioada 2014-2020[2],

– având în vedere Rezoluția sa din 14 ianuarie 2014 referitoare la gradul de pregătire a statelor membre ale UE pentru începerea la timp și în mod eficace a noii perioade de programare pentru politica de coeziune[3],

– având în vedere Rezoluția sa din 26 octombrie 2016, depusă pe baza declarației Comisiei, în conformitate cu articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, referitoare la revizuirea la jumătatea perioadei a CFM 2014-2020[4],

– având în vedere Raportul referitor la investiții în locuri de muncă și în creștere – valorificarea la maximum a contribuției fondurilor structurale și de investiții europene: o evaluare a raportului în temeiul articolului 16 alineatul (3) din RDC al Comisiei pentru dezvoltare regională (A8-0385/2016),

– având în vedere Rezoluția sa din 26 noiembrie 2015 referitoare la tema simplificării și a orientării către performanță a politicii de coeziune în perioada 2014-2020[5],

– având în vedere întrebarea adresată Comisiei referitoare la implementarea cu întârziere a programelor operaționale ale le fondurilor structurale și de investiții europene (fondurile ESI) – impactul asupra politicii de coeziune și ce e de făcut în continuare (O-000005/2017 – B8-0202/2017),

– având în vedere articolul 128 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității,

A. întrucât finalizarea cu întârziere a negocierilor privitoare la CFM 2014-2020 și adoptarea târzie a regulamentelor privind fondurile europene structurale și de investiții

[1] Texte adoptate, P8_TA(2016)0217.
[2] JO C 289, 9.8.2016, p. 50.
[3] JO C 482, 23.12.2016, p. 56.
[4] Texte adoptate, P8_TA(2016)0412.
[5] Texte adoptate, P8_TA(2015)0419.

(fonduri ESI) a avut ca urmare întârzieri în procesul de adoptare și implementare a acordurilor de parteneriat și a programelor operaționale, de desemnare a autorităților de management, certificare și auditare și în procesul de definire și îndeplinire a condiționalităților *ex ante* și de implementare a proiectelor la nivel local, regional și național; întrucât, cu toate că nu există informații și analize faptice privind motivele acestor întârzieri, acestea afectează, în prima parte a perioadei de programare, potențialul fondurilor ESI de a crește competitivitatea și de a îmbunătăți coeziunea socială, economică și teritorială;

B. întrucât au fost aprobate 564 de programe operaționale din fonduri ESI, iar Comisia a primit notificări de desemnare a autorităților pentru 374 de programe operaționale; întrucât nu pot fi efectuate plăți intermediare fără desemnarea autorităților de management; întrucât, potrivit datelor disponibile la 30 noiembrie 2016, au fost executate plăți intermediare în valoare de doar 14 750 miliarde EUR, ceea ce înseamnă că nevoile de plăți au fost mai mici decât s-a prevăzut inițial;

C. întrucât în aceeași etapă din ultima perioadă de programare, în pofida unor întârzieri și obstacole tehnice similare legate de cerința privind sistemele de gestionare și control, se înregistrase deja o preluare plăților intermediare încă din iulie 2009 și, potrivit creditelor de plată prevăzute în bugetul pe 2010, se preconiza ca implementarea programelor aferente politicii de coeziune să intre într-un ritm normal de derulare în anul respectiv;

D. întrucât nivelul actual al plăților intermediare reprezintă, prin comparație, o cotă mică din alocarea totală pentru programe în contextul desfășurării perioadei de programare; întrucât Parlamentul este îngrijorat deoarece, potrivit previziunilor din toamna anului 2016 ale statelor membre, se va continua în același ritm;

E. întrucât implementarea cu întârziere și, în consecință, nevoile mai mici de plăți au dus deja la o reducere cu 7,2 miliarde EUR a plăților de la Titlul 1B în 2016 prin PBR 4/2016; întrucât în aceeași etapă a perioadei de programare 2007-2013 nu a fost necesar un proiect de buget rectificativ similar; întrucât pentru 2017 se face o reducere cu aproape 24 % a creditelor de plată față de 2016;

F. întrucât ar fi evident de dorit o cooperare mai strânsă între statele membre și instituțiile europene pentru a garanta că creditele de plată destinate politicii de coeziune în bugetul UE pe 2018 se vor stabiliza la un nivel satisfăcător și că planul global de plăți pentru perioada 2014-2020 va fi respectat sau, dacă va fi necesar, va fi adaptat în funcție de situația reală;

G. întrucât capacitatea administrativă, atât la nivel național, cât și la nivel regional și local este o condiție prealabilă esențială pentru implementarea cu succes a politicii de coeziune,

1. reamintește contribuția investițiilor din fondurile ESI la reducerea disparităților economice, sociale și teritoriale din și dintre regiunile europene, precum și la generarea de creștere economică inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și la crearea de locuri de muncă; se arată, așadar, îngrijorat că alte întârzieri în implementarea programelor operaționale aferente politicii de coeziune vor avea un impact negativ asupra îndeplinirii acestor obiective, contribuind, în plus, la adâncirea diferențelor de dezvoltare dintre regiuni;

2. recunoaște că introducerea unor noi cerințe precum concentrarea tematică, condiționalitățile *ex ante* și gestiunea financiară, deși asigură creșterea performanțelor programelor, a contribuit, în contextul adoptării cu întârziere a cadrului legislativ, la întârzierile în implementare; atrage atenția că ritmul de implementare actual riscă să ducă la dezangajarea unor mari sume în anii următori și accentuează că ar trebui luate toate măsurile necesare pentru a evita acest lucru; invită Comisia să precizeze acțiunile pe care le are în vedere în acest sens;

3. subliniază că aceste întârzieri în implementare ar putea să mărească, în contextul utilizării instrumentelor financiare din cadrul programelor operaționale ale fondurilor ESI, riscul deja existent de rate scăzute de plată, de rezerve de capital excesive, de incapacitate de a atrage un nivel satisfăcător de capital privat, de efect de multiplicare anemic și de reînnoiri problematice; observă că este nevoie de mai multe acțiuni și clarificări pentru a atinge un nivel egal al statelor membre în ceea ce privește capacitatea de a lucra cu instrumentele financiare astfel încât acestea să aibă un efect de levier și solicită statelor membre să utilizeze în mod echilibrat aceste instrumente create de Comisie și de BEI; reamintește, de asemenea, că, pentru a găsi o soluție la diminuarea investițiilor, este posibil să se îmbine finanțarea din fondurile ESI cu cea din Fondul european pentru investiții strategice (FEIS), în special în sectoarele cele mai în măsură să stimuleze creșterea economică și ocuparea forței de muncă;

4. solicită Comisiei și statelor membre să aplice pe deplin și să se folosească de flexibilitatea prevăzută de Pactul de stabilitate și de creștere, având în vedere că, în multe state membre, criza economică a provocat probleme legate de lichidități și a avut drept consecință diminuarea fondurilor publice disponibile pentru investiții publice și că resursele politicii de coeziune sunt în curs de a deveni sursa principală de investiții publice;

5. invită, prin urmare Comisia să prezinte în primul trimestru al lui 2017, în strânsă cooperare cu statele membre și pe baza unei analize obiective a factorilor care contribuie la întârzierile actuale, un „plan de accelerare a coeziunii”, pentru a facilita implementarea accelerată a programelor operaționale din cadrul fondurilor ESI; subliniază totuși în acest context că este necesar să se asigure rate de eroare scăzute, combaterea fraudei și întărirea capacității administrative la nivel național, regional și local, ca o condiție prealabilă a obținerii de rezultate satisfăcătoare în timp util; consideră că, în urma analizei raportului de sinteză privind rapoartele anuale de implementare a programelor aferente implementării din perioada 2014-2015, publicat de Comisie la sfârșitul lui 2016, ar trebui adoptate acțiuni „croite pe măsură” și solicită statelor membre să monitorizeze în permanență progresele înregistrate în implementarea proiectelor; în această privință, subliniază că este necesar să se axeze eforturile pe sectoarele prioritare ale obiectivelor tematice, acest lucru aducând valoare adăugată; în plus, invită Comisia să asigure în continuare sprijin prin Grupul operativ pentru o mai bună implementare și să prezinte Parlamentului planul de acțiune aferent activităților sale;

6. este preocupat de întârzierile în desemnarea autorităților de management, certificare și audit, fapt ce determină întârzieri în depunerea cererilor de plată; solicită, prin urmare, statelor membre să încheie procesul de desemnare și solicită Comisiei să furnizeze asistența tehnică și serviciile de consultanță necesare autorităților de management,

certificare și audit, pentru a facilita și a grăbi implementarea la fața locului a programelor operaționale, inclusiv pentru pregătirea rezervelor de proiecte, simplificarea și accelerarea sistemului de gestiune și control financiar, precum și pentru procedurile de atribuire a contractelor și de monitorizare;

7. recunoaște că există o legătură directă între implementarea mai rapidă și mai eficace a programelor operaționale sprijinite din fonduri ESI și creșterea gradului de simplificare; în această privință, ia act de prioritățile prevăzute în cadrul propunerii Omnibus; observă totuși că ar trebui depuse mai multe eforturi și, mai ales, ar trebui atacate probleme precum costurile de gestionare a proiectelor, schimbările frecvente ale normelor și caracterul lor eterogen, procedurile complicate de aprobare a proiectelor majore, achizițiile publice, raporturile patrimoniale nesoluționate, procedurile îndelungate de autorizare și de obținere a deciziilor, problema aplicării retroactive a normelor de audit și de control, întârzierile la plata beneficiarilor, dificultatea de a combina finanțarea din fonduri ESI cu alte surse de finanțare, normele privind ajutoarele de stat și perioadele prea lungi de soluționare a litigiilor; invită Comisia să asigure coordonarea adecvată și să simplifice în mare măsură normele privind ajutorul de stat, precum și să se asigure că acestea sunt coerente cu politica de coeziune; reamintește că sunt necesare eforturi și pentru a îmbunătăți comunicarea rezultatelor investițiilor din fonduri ESI;

8. solicită Comisiei să examineze și să elaboreze soluții, inclusiv alte forme de flexibilitate, precum flexibilitatea între priorități și între programele operaționale la solicitarea autorităților de gestiune relevante, în concordanță cu obiectivele Strategiei Europa 2020, asigurând, totodată, stabilitatea și previzibilitatea necesare, și restituirea, deja propusă, a fondurilor dezangajate la bugetul UE, inclusiv de la Rubrica 1B, ca urmare a neimplementării parțiale sau totale, având în vedere și perioada de programare viitoare;

9. pledează pentru o intensificare a eforturilor de a asigura și a facilita sinergii între oportunitățile de finanțare din partea UE – cum ar fi finanțarea din fonduri ESI, cea în cadrul Orizont 2020 și al FEIS – prin finanțare mixtă, cooperare strânsă între autoritățile competente, susținerea acțiunilor de specializare inteligentă, precum și printr-o coordonare mai strânsă cu organismele naționale care garantează împrumuturi preferențiale pentru proiectele coerente cu obiectivele programelor operaționale;

10. solicită o mai bună comunicare între structurile Comisiei (direcțiile generale respective), între Comisie și statele membre, precum și cu autoritățile naționale și regionale, deoarece acest lucru reprezintă o condiție prealabilă de maximă însemnătate pentru creșterea ratei de absorbție și a calității acțiunilor în cadrul politicii de coeziune;

11. reamintește valoarea adăugată pe care o generează adoptarea unei abordări orientate spre performanță și salută eforturile Comisiei de a asigura în practică performanța politicilor; ia act de concluziile raportului de sinteză privind rapoartele anuale de implementare a programelor aferente implementării din perioada 2014-2015 și așteaptă viitorul raport strategic al Comisiei, planificat pentru sfârșitul lui 2017, care va furniza mai multe informații privind implementarea priorităților prin raportare la datele financiare, la indicatorii comuni și specifici programelor și la valorile-țintă cuantificate, la progresele înregistrate în raport cu obiectivele intermediare, precum și la situația

finalizării acțiunilor întreprinse pentru a îndeplini condiționalitățile *ex ante*;[1]

12. atrage atenția asupra planului existent de plăți 2014-2020; luând în considerare normele privind dezangajarea, cere Comisiei să stabilească un plan de plăți corespunzător până în 2023, care să propună plafoane mai mari de plăți la Rubrica 1B, dacă este necesar, până la sfârșitul actualei perioade de programare; încurajează Comisia și statele membre să facă e-coeziunea pe deplin funcțională și ușor de utilizat, pentru a ajusta planul de plăți în funcție de evoluțiile concrete, precum și să pregătească „planul de accelerare a coeziunii”; solicită, prin urmare, ca statele membre să introducă date cu privire la rezervele de proiecte și la planurile de achiziții publice, împreună cu un calendar planificat și concret pentru depunerea ofertelor, atribuirea contractelor și implementare, precum și toate datele financiare și contabile legate de facturi, de cofinanțare, de eligibilitatea cheltuielilor etc.;

13. se așteaptă ca Comisia să își continue discuția pe aceste teme în Forumul privind coeziunea și să vină cu soluții în cel de al 7-lea raport privind coeziunea, pentru a asigura implementarea deplină a politicii de coeziune și a satisface nevoile UE în materie de investiții; solicită, de asemenea, să se ia toate măsurile necesare pentru a iniția la momentul oportun perioada de programare post-2020;

14. solicită Comisiei să tragă învățăminte din informațiile prezentate în rapoartele anuale, în vederea dezbaterii privind politica de coeziune post-2020;

15. îndeamnă Comisia să prezinte pachetul legislativ referitor la următoarea perioadă de programare până la începutul lui 2018, cel târziu, și să creeze condiții propice pentru o negociere fără sincope și la timpul oportun a CFM de după 2020, inclusiv o plasă de siguranță normativă și procedurală pentru a evita șocurile sistemice la adresa investițiilor aferente politicii de coeziune și a implementării acesteia; consideră că rezultatul referendumului din Regatul Unit și viitoarele înțelegeri legate de Brexit ar trebui să fie luate în considerare în mod corespunzător;

16. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Comisiei, Consiliului, Comitetului Regiunilor, statelor membre și parlamentelor naționale și regionale ale acestora.

[1] Actualizare necesară după publicarea raportului de sinteză a rapoartelor anuale de implementare a programelor aferente implementării în perioada 2014-2015.